

der, og de store Omkostninger, der ere forbundne med Udstedelsen af Obligationerne, ville da for en stor Deel falde bort.

Regering: Den ærede Minister har misforstaaet mig noget, naar han har sagt, at jeg meente, at Udstedelsen af en Obligation vilde koste 1 Rd.; jeg sagde, at jeg troede, det var det Høieste, det paa nogen Maade kunde koste, men jeg tilstaaer aabenhjertigt, at jeg ikke havde tænkt mig, at det var muligt, at det kunde koste Saameget. Hvorledes skulde Femdalersfedler kunne eksistere, naar Udstedelsen af en saadan Pap skulde koste 1 Rd., og Udstedelsen af en saadan Obligation bør ikke koste mere end Udstedelsen af en Femdalersfeddel. For det Første kunde man godt indskrænke Obligationen til det samme Papirquantum som Femdalersfedlen, saa vilde Udstedelsen absolut ikke koste mere. Naar det imidlertid skulde være Couponsobligationer, saa kunde det vel have sin Vanskelighed, skøndt man jo har foldede Arkt til smaa Obligationer. Men selv om Papiret skulde være større, lad os sige, at Obligationen veiede 5 Gange saameget som en Femdalersfeddel, thi Papir kjøbes efter Vægt, da bliver Vægten af Papiret alligevel høist ubetydelig. Hvad dernæst angaaer Trykningen, da er den vel dyrere, naar Papirets Overflade er større, men det bliver kun meget lidt pr. Quadrattomme. Hele Udstedelsen af en Obligation kan altsaa ikke blive meget kostbarere end af en Femdalersfeddel. Underskriften kan heller ikke blive dyrere, det kan ikke koste mere at sætte sit Navn paa det ene Stykke Papir end paa det andet. Da nu Prisen paa Femdalersfedlen som Materie forsvinder i Sammenligning med Værdien af Sedlen, saa maa det Samme i Virkeligheden blive Tilfældet med Obligationerne, naar deres Udstedelse skeer paa en hensigtsmæssig Maade. Papiret til Femdalersfedlerne og i det Hele til alle Slags Bancosedler er jo et kostbart Papir, og man gaaer løs paa at faae et godt Papir, man gaaer meget ofte løs paa, det skal jeg indrømme, til Statsobligationerne at faae tykkere Papir, men det er ikke hensigtsmæssigt, hvad der jo imidlertid kan være en Smagssag, men det er i det Hele taget kun Vægten af Papiret, hvorpaa det kommer an. Den store Befordring,

der skal være forbunden med Udstedelsen af Obligationerne, maa altsaa berøve enten paa en ikke ganske rigtig Regning, eller paa en for dyr Fabrikation, som maa kunne udføres billigere, og jeg er atter her saaledes stillet, at jeg tør paatage mig i Entreprise at forfærdige disse Obligationer for 3 Mk. Stykket, og jeg skal endda have en god Fordeel derved.

Der er imidlertid en anden Række Betragtninger, som det forekommer mig er vigtigere at lægge Mærke til. Den ærede Minister sagde, at det ikke var ønskeligt at have smaa Obligationer paa Markedet, idet det vilde være heldigst for Staten, naar den skulde komme til at gjøre hyderligere Gjæld, at have Markedet fri for saadanne smaa Obligationer; saaledes troer jeg omtrent den ærede Ministers Udtalelse var, men det er omtrent det Samme, som om man vilde sige til dem, der nu have de smaa Obligationer: Staten vil forsøge ved en Tvangslov at stille Eder af med et Effect, som har større Værdi end det, I ville faae istedet, og det uden at give nogen Erstatning derfor; thi enten have de smaa Obligationer ikke mere Værdi end de større, eller man tvinger dem, der have de smaa Obligationer, til at tage et slettere Betalingsmiddel istedetfor et bedre. Det er altsaa det Naturligste at bytte Obligationerne om lige for lige, og den eneste Forandring, der kunde være nyttig og hensigtsmæssig, vilde være den, at man, dersom man havde Obligationer paa ulige Summer, paa hvilke Renten ikke med Lethed kunde udbetales, og saa at sige ikke med Lethed kunde beregnes, forandrede disse ved Indbetaling, Udbetaling eller Udvevling, ligesom man vilde. Saaledes som Forholdet nu er, synes det mig naturligt at ombytte hver Obligation mod samme Arkt af tilsvarende Obligationer, med Papir af samme Størrelse, helst lidt mindre og lidt bekvemmere indrettede. Jo nærmere man kan komme med Obligationer til Bancosedler, desto hensigtsmæssigere for Omsetningen. Om det er bekvemmere for Bankerne, ved jeg ikke, men det er mig ogsaa ligegyldigt. Jeg troer saaledes ikke, at der fra noget af de Synspunkter, der ere gjort gjældende, er nogen Grund til ikke at gaae ind paa det Forslag, som halvt er vedtaget ved anden Behandling og som — jeg